

Tässä asiakirjassa ovat suositukset, jotka 50 kansalaista ovat esittäneet varapääministerin ja ulko- ja eurooppaministerin Sophie Wilmèsin johdolla järjestetyssä kansalaispaneelissa. Ne ovat Belgian liittohallituksen panos Euroopan tulevaisuuskonferenssissa. Paneelikeskustelun aiheena oli "Miten kansalaiset saadaan tiiviimmin mukaan eurooppalaiseen demokratiaan". Vaikka paneeli on hyvin tietoinen siitä, että konferenssissa käsitellään muitakin kuin vain EU-asioita, paneelin aihe selittää, miksi EU:hun ja sen toimielimiin viitataan nimenomaisesti niin usein. Tarvittaessa Eurooppa mainitaan yleisellä tasolla.

Jotta kansalaisten panos voidaan ottaa kokonaisuudessaan huomioon, tässä mietinnössä esitetään kaikki suositukset, myös sellaiset, jotka eivät saaneet yksinkertaista enemmistöä suosituksia koskevassa päätösäänestyksessä. Ne ovat selvästi tunnistettavissa **punaisesta ja lihavoidusta** prosenttiosuudesta. Lisäksi jotkin suositukset ovat ristiriidassa keskenään, eivätkä kansalaiset päässeet niistä selkeisiin johtopäätöksiin edes loppukeskustelujen aikana. Nämä suositukset on merkitty *kursiivilla*. Yhden suosituksen osalta jako oli niin selvä, että äänestys päättyi tasan. Se näkyy **oranssina ja lihavoituna**. Kansalaiset ovat yhtä mieltä siitä, että näitä suosituksia koskevat mielipiteet olivat jakautuneita. He ehdottavatkin äänestystulosten jakautuneisuuden vuoksi, että Euroopan tulevaisuuskonferenssin elimet ja EU:n toimielimet ovat tarkkaavaisia näiden suositusten täytäntöönpanossa.

1. Viestintä

Käsiteltävät asiat	Suositukset	Kannatus (%)
1. EU:ta koskeva viestintä ei ole tyydyttävää.	1.1 Ehdotamme, että EU:ta koskevia oppitunteja sisällytetään koulujen opetussuunnitelmaan alakoulun kolmannen luokalta alkaen. Tavoitteena on tavoittaa kaikki kansalaiset ja parantaa heidän EU-tuntemustaan.	88,4 %
	1.2 EU:n ja erityisesti komission olisi tarjottava jäsenvaltioiden opetusministeriöille koulutusmateriaalia Euroopan toiminnasta. Sen lisäksi, että koulutuksessa kerrotaan toimielinten toiminnasta, kokoonpanosta ja toimivallasta, siihen olisi sisällyttävä myös lyhyt katsaus Euroopan yhdentymisen historiaan. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä selkeään ja helposti ymmärrettävään kielen käyttöön sekä opetusvälineisiin, kuten dokumenttielokuvaan, videoleikkeisiin ja opetuksellisiin televisio-ohjelmiin kaikilla 24 kielellä.	95,0 %

2. Euroopan yhdentymishanke on kansalaisille edelleen vieras.	2.1 Ehdotamme, että EU:n toimielimet selventävät viestinnässään paremmin sitä, mikä kuuluu ja mikä taas ei kuulu EU:n toimivaltaan.	97,6 %
	2.2 EU:n olisi sisällytettävä tiedonantoonsa tuttuja esimerkkejä eurooppalaisten jokapäiväisestä elämästä. Tietoa olisi jaettava jäsenvaltioiden sisällä EU:n toimielinten ja kansallisten julkisten televisiokanavien välisten sopimusten avulla, jotta saavutettaisiin laaja yleisö.	80,5 %
	2.3 Lisäksi kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisille olisi säännöllisesti tiedotettava Euroopan unionin roolista muissa jäsenvaltioissa esimerkiksi videoleikkeiden avulla. Yhdentyneen Euroopan edut ja haitat voitaisiin näin ollen ottaa paremmin huomioon Euroopan tulevaisuudesta käytävissä keskusteluissa.	85,7 %
	2.4 Ehdotamme eurooppalaisen identiteetin vahvistamiseksi, että asetetaan saataville ja välitetään säännöllisesti tietoa siitä, millaista eurooppalaisten elämä olisi ilman EU:ta ja sen konkreettisia saavutuksia.	92,7 %
	2.5 Ehdotamme myös, että Eurooppa-päivästä (9. toukokuuta) tehdään eurooppalainen vapaapäivä kaikille EU-kansalaisille.	81,4 %
	2.6 Suosittelemme, että EU:n toimielimet kiinnittävät entistä enemmän huomiota Euroopan tasolla käsiteltäviä ensisijaisia aiheita koskevan tiedon yksinkertaistamiseen, ymmärrettävyyteen ja saatavuuteen.	97,6 %
	2.7 Suosittelemme, että EU laatii tulostaulun, josta käyvät ilmi EU:n maakohtaisesti ja painopisteittäin osoittamat resurssit. Kaikkien näiden tietojen olisi oltava saatavilla EU:n verkkosivuilla.	93,0 %
	2.8 Suosittelemme, että EU esittelee meneillään olevaa lainsäädäntötyötä selkeästi. Kaikkien näiden tietojen olisi oltava saatavilla EU:n verkkosivuilla.	90,7 %

	2.9 Haluamme EU:n toimielinten olevan paremmin eurooppalaisten saatavilla. Heidän osallistumisestaan Euroopan parlamentin istuntojen keskusteluihin olisi helpotettava.	79,0 %
	2.10 Suosittelemme, että Erasmus-ohjelmaan osallistuminen ulotetaan koskemaan kaikkia opiskelijoita heidän koulutustaustastaan riippumatta (ammatillinen ja tekninen koulutus, työharjoittelu). Kaikkien olisi voitava osallistua eurooppalaiseen vaihto-ohjelmiin.	79,5 %
	2.11 Suosittelemme, että työssäkäyvän väestön olisi voitava toimialasta riippumatta hyötyä eurooppalaisista vaihto-ohjelmista, paikalliset yritykset mukaan lukien. Kaikkien olisi voitava osallistua eurooppalaiseen vaihto-ohjelmiin.	83,7 %
	2.12 Suosittelemme Euroopan kansalaisuutta koskevien kurssien järjestämistä kaikille Euroopan kansalaisille.	83,7 %

<p>3. EU:n lainsäädäntöä ei sovelleta samalla tavoin kaikissa jäsenvaltioissa.</p>	<p>3.1 Suosittelemme, että EU käyttää useammin lainsäädäntöä, jota voidaan soveltaa jäsenvaltioissa sellaisenaan. Tämä vähentäisi EU:n jäsenvaltioiden välisiä lainsäädännön täytäntöönpanon eroja, jotka heikentävät Euroopan yhdentymishanketta. Siten EU pystyy paremmin turvaamaan ja edistämään sisämarkkinoiden, euron ja Schengen-alueen kaltaisten saavutusten eheyttä.</p>	<p>81,4 %</p>
<p>4. Eurooppalainen demokratia on uhattuna.</p>	<p>4.1 Suosittelemme, että EU:n eurooppalaista demokratiaa koskevissa tiedonannoissa muistutetaan jatkuvasti ja yksiselitteisesti, mitä Eurooppa merkitsee eurooppalaisille.</p>	<p>78,0 %</p>
	<p>4.2 EU:n perussopimusten arvot ja periaatteet, joihin jäsenvaltiot ovat liittymisen yhteydessä sitoutuneet, ovat peruuttamattomia. Niiden suojeleminen on varmistettava edelleen.</p>	<p>81,0 %</p>
	<p>4.3 Perussopimusten arvojen ja periaatteiden suojelemisesta vastaa Euroopan unionin tuomioistuin, eivätkä jäsenvaltiot voi asettaa sitä kyseenalaiseksi.</p>	<p>81,0 %</p>
<p>5. EU:ta koskevat tiedot eivät ole helposti saatavilla ja helposti ymmärrettäviä.</p>	<p>5.1 Suosittelemme, että EU-asioita koskevaa faktantarkistusta tehostetaan. Toimielinten levittämän ja tarkistaman tiedon olisi oltava helposti Euroopan kansalaisten ja kunkin jäsenvaltion kansallisten tiedotusvälineiden saatavilla.</p>	<p>83,3 %</p>
<p>6. Kansalliset tiedotusvälineet välittävät usein kielteisen kuvan EU:sta.</p>	<p>6.1 EU:n on myös oltava enemmän läsnä eurooppalaisten jokapäiväisessä elämässä aktiivisemmän viestinnän avulla. (Esimerkiksi tukemalla tapahtumia, erityisesti kulttuuritapahtumia, jotka tuovat kansalaiset yhteen ja saavat heidät tuntemaan ylpeyttä EU-kansalaisuudestaan. Lisäksi selontekojen ja esittelyvideoiden tuottaminen toisi eurooppalaisten ulottuville tietoa, jossa otetaan huomioon EU:n taustatekijät).</p>	<p>85,7 %</p>

7. Kansalaiset eivät tunne henkilöitä, jotka edustavat heitä Euroopan parlamentissa.	7.1 Suosittelemme, että Euroopan parlamentin jäsenet esittäytyvät kotimaassaan paremmin erityisesti vaalien ulkopuolella. Heidän on oltava helpommin saavutettavissa. Edustajan Euroopan parlamentin äänestyksessä ottaman kannan perustelujen olisi oltava helpommin saatavilla EU:n kansalaisille Euroopan parlamentin verkkosivustolla.	92,7 %
	7.2 Suosittelemme, että kansalliset poliittiset puolueet merkitsevät myös nuorempia ehdokkaita niiden Euroopan parlamentin vaaliehdokasluetteloihin. Tällaisen toimen ei pitäisi olla korvaus hyvästä ja lojaalista palvelusta kansallisessa politiikassa.	74,4 %
8. EU:n viestintä on liian yksipuolista: siinä ei oteta huomioon väestön monimuotoisuutta.	8.1 Suosittelemme, että EU ottaa viestinnän suunnitteluvaiheesta lähtien huomioon kohderyhmän koulutustason sekä mahdolliset vammat osallistavan viestinnän avulla, jotta saavutetaan riittävän <u>laaja ja monipuolinen kohdeyleisö</u> . Lisäksi suosittelemme, että ihmiset ja järjestöt (jalkautuvat opettajat, etsivät nuorisotyöntekijät, sosiaalityöntekijät, kansalaisyhteiskunta) osallistuvat tähän viestintään.	73,2 %
	8.2 <u>Työssäkävyn väestön</u> tavoittamiseksi suosittelemme investoimaan enemmän nykyisten viestintäkanavien käyttöön, jotta EU:sta voidaan antaa säännöllisesti asianmukaista tietoa esimerkiksi selittävien ohjelmien avulla. Lisäksi suosittelemme tukeutumaan lähettiläisiin (sekä yksityishenkilöihin että järjestöihin), jotka edistävät EU-hanketta.	83,7 %
	8.3 <u>Nuorten ja opiskelijoiden</u> tavoittamiseksi suosittelemme, että nykyisten koulutuksen ja asiaankuuluvien nuorisoliikkeiden kaltaisten kanavien lisäksi olisi käytettävä lähettiläitä, joiden avulla saavutetaan vaikuttajia, jotka voivat tavoittaa nuoria sosiaalisen median kautta. Yksi suositus olisi yleiseurooppalaisen kilpailun järjestäminen sellaisen sarjakuvahahmon luomisesta, joka vetoaa nuoriin ja välittää heille eurooppalaisia viestejä.	69,8 %

	<p>8.4 <u>Ikääntyneille</u> suosittelimme käyttämään samoja kanavia kuin työssäkäyvälle väestölle. Lisäksi suosittelimme oikean tasapainon löytämistä digitaalisen ja ei-digitaalisen (tulostus, radio, henkilökohtaiset tapahtumat) viestinnän välillä, jotta voidaan vastata kaikkien tarpeisiin, myös digiympäristössä huonommin viihtyvien ja yhteiskunnassa vähemmän liikkuvien tarpeisiin.</p>	85,7 %
	<p>8.5 Suosittelimme, että EU:n olisi sitouduttava ottamaan mukaan "<u>uudet eurooppalaiset</u>" (henkilöt, jotka jonkin laillisen maahanmuuttomenettelyn kautta oleskelevat EU:ssa) monissa jäsenvaltioissa jo olemassa olevien kotouttamiskurssien avulla ja tiedottamaan heille muista perinteisistä EU:n käyttämisestä viestintäkanavista. Suosittelimme myös, että paikallisjärjestöille annetaan oma roolinsa.</p>	76,7 %
	<p>8.6 Lisäksi suosittelimme, että EU:n näkyvyyttä kaduilla lisättäisiin osallistavan viestinnän avulla. Välineinä voitaisiin käyttää esimerkiksi (digitaalisia) mainostauluja sekä perinteisiä ja uusia (QR-koodi) viestintävälineitä.</p>	62,8 %
	<p>8.7 Muina suosituksina olisi tehdä EU:sta visuaalisempi (lyhytelokuvien tai infografiikan avulla), luoda eurooppalainen urheiluliike yhteenkuuluvuuden tunteen luomiseksi ja lisätä Euroopan hymnin tunnettuutta.</p>	68,2 %

2. Disinformaatio

Käsiteltävät asiat	Suosituksukset	Kannatus (%)
1. Disinformaation riski on tiedotusvälineissä yhä suurempi.	1.1 Suosittelemme, että tiedotusvälineiden rahoitusmallia ja tulolähteiden pakollista julkaisemista tarkastellaan uudelleen selkeällä ja helposti toteutettavalla tavalla. Tiedotusvälineiden rahoitusmalli johtaa siihen, että tiedolla haetaan sensaatiota, se irrotetaan asiayhteydestä ja se muutetaan disinformaatioksi.	73,8 %
	1.2 Suosittelemme, että tiedotusvälineet veloitetaan mainitsemaan lähteensä ja tarjoamaan linkit niiden tarkistamiseksi. Muussa tapauksessa tiedot olisi merkittävä tarkastamattomiksi.	90,2 %
	1.3 Suosittelemme, että disinformaation torjunnasta vastaava eurooppalainen sääntelyviranomainen (ks. kohta 2) vastaisi myös faktantarkistusorganisaatioiden akkreditoinnista.	85,4 %
	1.4 Suosittelemme, että jokaiseen jäsenvaltioon perustetaan riippumaton viranomainen seuraamaan tiedotusvälineiden puolueettomuutta. Euroopan unionin olisi rahoitettava ja valvottava tätä viranomaista.	75,6 %
	1.5 Suosittelemme tiedottamista EU:n virallisten verkkosivustojen URL-osoitteista, jotta kansalaiset voivat vakuuttua tiedon alkuperästä.	90,2 %

2. Monet kansalaiset epäilevät tiedotusvälineiden puolueettomuutta.	2.1 Suosittelemme, että perustetaan disinformaation torjunnasta vastaava eurooppalainen sääntelyviranomaisen. Sääntelyviranomaisen tehtävänä olisi vahvistaa kriteerit "puolueettomuusmerkille" ja ottaa tarvittaessa käyttöön seuraamus- ja kannustinjärjestelmä, jonka avulla seurataan puolueettomuusvaatimusten noudattamista. Vaihtoehtoisesti voitaisiin harkita eettisen peruskirjan noudattamista. Puolueettomuusmerkin myöntäisi riippumaton kansallinen viranomaisen. Myöntämisessä otettaisiin huomioon toimenpiteet, joita tiedotusvälineet soveltavat disinformaation torjumiseksi.	87,5 %
	2.2 Suosittelemme, että perustetaan eurooppalainen vihjelinja, jonka kautta kansalaiset voivat ilmoittaa Euroopan poliittista ja taloudellista toimivaltaa ja osaamista koskevasta disinformaatiosta.	82,1 %
3. Kansalaiset eivät ole tietoisia disinformaation riskeistä, joille he altistuvat.	3.1 Suosittelemme, että verkkoalustat veloitetaan julkaisemaan käyttäjilleen selkeää ja ymmärrettävää tietoa heihin kohdistuvista disinformaation riskeistä. Nämä tiedot olisi ilmoitettava automaattisesti tilin avaamisen yhteydessä.	85,7 %
	3.2 Suosittelemme varhaisesta iästä alkaen pakollista medialukutaitoa koskevaa koulutusta, joka on mukautettu koulutusjärjestelmän eri tasoille.	74,4 %
	3.3 Suosittelemme, että Euroopan unioni käynnistää toistuvia disinformaatiota koskevia kampanjoita. Kampanjat voitaisiin tunnistaa logosta tai maskotista. EU voisi velvoittaa verkkoyhteisöt mainostamaan niitä.	87,5 %

4. Disinformaation torjuntakeinot ovat riittämättömät.	4.1 Suosittelemme, että algoritmeista, joiden mukaan sosiaalisen median foorumien käyttäjien vastaanottamat viestit valikoituvat, julkaistaan selkeää ja helposti ymmärrettävää tietoa.	83,3 %
	4.2 Suosittelemme, että käyttäjä voi helposti poistaa käytöstä erheellisiä käyttäytymismalleja tukevia algoritmeja. Voitaisiin myös harkita velvoitetta tarjota käyttäjille pääsy muihin lähteisiin, joissa esitetään samasta aiheesta erilaisia näkemyksiä.	80,0 %
	4.3 Suosittelemme, että Euroopan unioni tukee sellaisen sosiaalisen median alustan perustamista, joka täyttää sen omat puolueettomuusvaatimukset ja torjuu disinformaatiota. Vaihtoehtoisesti voitaisiin lisätä uusia toimintoja monikieliseen digitaaliseen foorumiin, joka on luotu Euroopan tulevaisuuskonferenssin tueksi.	56,4 %

3. Kansalaispaneelit

Käsiteltävät asiat	Suosituksukset	Kannatus (%)
1. Kansalaispaneelin edustavuuden varmistamisen vaikeus. Loppujen lopuksi vain pieni osa väestöstä on mukana.	1.1 Suosittelemme, että noudatetaan keskustelemaa demokratiaa koskevan uusimman tieteellisen tiedon suosituksia otannan, suunnittelun ja tieteellisen validoinnin osalta parhaan mahdollisen edustavuuden varmistamiseksi.	89,7 %
	1.2 Suosittelemme, että keskusteluun osallistuu riittävästi ihmisiä mielipiteiden ja profiilien moninaisuuden varmistamiseksi, mukaan lukien – mutta ei yksinomaan – henkilöitä, jotka ovat suoraan tekemisissä aiheen kanssa.	90,2 %
	1.3 Suosittelemme vanhemmuuden kriteerin (eli onko henkilöllä lapsia vai ei) lisäämistä hallinnon käyttämiin otantaperusteisiin perinteisempien kriteerien, kuten sukupuolen, iän, asuinpaikan ja koulutustason, lisäksi.	33,3 %
	1.4 Suosittelemme maantieteellisiä kiintiöitä sen täsmentämiseksi, kuinka monta henkilöä eurooppalaisessa kansalaispaneelissa on oltava kutakin eurooppalaista maantieteellistä aluetta (määritellään myöhemmin) kohti, jotta paneeli olisi aidosti eurooppalainen ja päätösvaltainen.	73,2 %
	1.5 Suosittelemme väestörekistereiden (tai vastaavien rekistereiden maasta riippuen) käyttöä pääasiallisena lajittelutietokantana, jotta kaikilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet tulla valituiksi ja herätettäisiin kiinnostusta tiettyyn aiheeseen väestön keskuudessa.	70,0 %
	1.6 Suosittelemme, että osallistujille maksetaan arvostuksen ilmaisuna korvaus heidän panoksestaan ja houkutellaan ihmisiä, jotka eivät osallistuisi ilman korvausta.	87,5 %

	1.7 Suosittelemme etukäteistiedon tarjoamista osallistujille asiantuntijoiden lyhyiden esitysten avulla – ilman liiallista tai liian monimutkaista tietoa – sen varmistamiseksi, että keskusteluihin osallistuminen on mielekästä myös niille, joilla ei ole aikaisempaa tuntemusta asiasta.	82,9 %
	1.7.2. Suosittelemme, että kansalaispaneelin teemasta tiedotetaan etukäteen, jotta ihmiset tietävät keskustelujensa aiheet.	78,6 %
	1.8 Suosittelemme, että kansalaisia ei velvoiteta osallistumaan.	97,6 %
2. Haasteet, jotka liittyvät paneelien järjestämiseen Euroopan tasolla.	2.1 Suosittelemme eurooppalaisen kansalaispaneelin kokousten järjestämistä hybridimuodossa (henkilökohtaisesti/virtuaalisesti). Tämä mahdollistaisi sellaisten ihmisten osallistumisen, jotka eivät pysty matkustamaan.	70,0 %
	2.2 Suosittelemme, että EU delegoi Eurooppa-asioita käsittelevien kansalaispaneelien järjestämisen kansalliselle tasolle osallistumisen ja organisoinnin helpottamiseksi.	69,0 %
	2.3 Suosittelemme, että kullekin Euroopan tasolla järjestettävälle paneelille valitaan yksi aihe. Tällä tavoin kaikki osallistajat voivat keskustella samasta aiheesta riippumatta siitä, mistä päin Eurooppaa he tulevat.	80,5 %
3. Kansalaispaneelin käytön estäminen muihin kuin ilmoitettuihin tarkoituksiin.	3.1 Suosittelemme, että kaikki kansalaiset voivat esittää keskustelunaiheita, ja siksi tätä oikeutta ei pitäisi varata poliitikoille tai lobbaajille.	82,1 %
	3.2 Suosittelemme, että aloiteoikeus kuuluu Euroopan parlamentille, jotta se määrittäisi käsiteltävän aiheen ja hyväksyisi sen jälkeen tarvittavat tekstit, joilla voidaan toteuttaa jatkotoimia käsiteltävinä olevien suositusten perusteella.	63,4 %

4. On vaikea päättää, miten parhaiten organisoida prosessi, jotta se edustaa kansalaisia parhaalla mahdollisella tavalla.	4.1.1 Suosittelemme yhden tai useamman pysyvän eurooppalaisen kansalaispaneelin perustamista, joka hoitaa tiettyjä tehtäviä parlamentin rinnalla. Paneeli(t) uudistettaisiin säännöllisesti. Näin kansalaiset voisivat tavata pitkällä aikavälillä ja keskustelulle olisi riittävästi aikaa. Aika mahdollistaisi monivivahteiset keskustelut ja yhteisymmärryksen rakentamisen. Tämän pysyvän paneelin ohella erilliset kansalaispaneelit keskustelisivat pysyvän paneelin valitsemista aiheista. Ehdotamme, että tässä noudatettaisiin Belgian saksankielisen yhteisön mallia.	54,8 %
	4.1.2 Suosittelemme yhden tai useamman ei-pysyvän eurooppalaisen kansalaispaneelin perustamista, jo(t)ka kokoontuisi(vat) keskustelemaan vain tietyistä aiheista tietyksi ajaksi.	58,5 %
	4.2 Suosittelemme, että eurooppalaisia kansalaispaneeleja ei järjestetä kiireellisissä kysymyksissä, koska keskustelujen laadun varmistamiseen on varattava riittävästi aikaa.	63,4 %
5. Liian usein keskustelevan demokratian aloitteisiin, kuten kansalaispaneeleihin, osallistuvat kansalaiset eivät saa lyhyellä tai pitkällä aikavälillä palautetta työnsä jatkotoimista.	5.1 Suosittelemme, että kansalaisille annetaan palautetta eurooppalaisten kansalaispaneelien jälkeen annettujen suositusten jatkotoimista (tai niiden puuttumisesta). Jos suosituksia ei noudateta, asianomaisten EU:n toimielinten olisi perusteltava päätöksensä (esim. toimivallan puuttuminen). Tätä varten suosittelemme, että yhteenvetoja laaditaan paneelin jälkeen säännöllisesti koko prosessin ajan.	97,5 %
	6.1 Suosittelemme, että järjestetään kansalaispaneeleita, joihin osallistuu myös lapsia (esim. 10–16-vuotiaita), jotta lisätään heidän tietoisuuttaan osallistumisesta ja keskustelusta. Tämä voidaan järjestää kouluissa.	59,5 %

4. Kansanäänestykset

Käsiteltävät asiat	Suosituksukset	Kannatus (%)
	0.1 Suosittelemme, että EU-asioista olisi voitava järjestää kansanäänestyksiä Euroopan tasolla.	73,3 %
1. Kansanäänestyskulttuuri vaihtelee suuresti jäsenvaltiosta toiseen.	1.1 Suosittelemme tutkimuksen teettämistä siitä, miten Eurooppaan voitaisiin luoda yhteinen kansanäänestyskulttuuri.	70,7 %
	1.2 Suosittelemme, että riippumaton paneeli tutkii, onko tietystä asiasta asianmukaista järjestää eurooppalainen kansanäänestys.	77,5 %
2. Kansanäänestyksessä esitetyn kysymyksen sanamuodolla voi olla kielteinen vaikutus samoin kuin sillä, että vastaus on vain "kyllä" tai "ei", mikä usein polarisoi keskusteluja ja yhteiskuntia. Aiheen valinta on myös arkaluonteista.	2.1 Suosittelemme, että perustetaan tieteellinen komitea, jonka tehtävänä olisi määritellä, miten eurooppalaisessa kansanäänestyksessä esitettävät kysymykset esitetään mahdollisimman puolueettomalla tavalla.	87,2 %
	2.2 Suosittelemme monivalintakysymysten esittämistä yksinkertaisten kyllä- tai ei-vaihtoehtojen sijaan vivahteiden tarjoamiseksi, myös liittämällä ehtoja sekä kyllä- että ei-vastauksiin (eli "kyllä, jos...", "ei, jos...").	65,0 %
	2.3 Suosittelemme, että tyhjiä ääniä ei oteta huomioon enemmistöä laskettaessa, olipa kyse yksinkertaisesta tai ehdottomasta enemmistöstä. Ääniä on kuitenkin oltava riittävästi (päättämisvaltaisuus on noudatettava).	75,0 %
	2.4.1 Suosittelemme, että eurooppalainen kansanäänestys voi koskea mitä tahansa EU:n toimivaltaan kuuluvaa asiaa.	87,5 %
	2.4.2 Suosittelemme sellaisten aiheiden ulkopuolelle jättämistä, jotka voivat aiheuttaa ristiriitoja jäsenvaltioiden välillä.	39,0 %

	2.5 Suosittelemme myös teknisten ja vaikeiden kysymysten esittämistä selkeästi muotoiltuina, koska ihmisillä on valmiudet saada riittävästi tietoa.	77,5 %
3. Kansanäänestykset eivät ole demokraattinen väline, jos vain poliittinen kenttä voi päättää sellaisen järjestämisestä.	3.1 Suosittelemme, että Euroopan parlamentilla on aloiteoikeus eurooppalaisten kansanäänestysten järjestämiseen ja että sen olisi sen jälkeen voitava panna tulokset täytäntöön (Euroopan komission ja neuvoston olisi noudatettava sitä ilman estämisen mahdollisuutta).	67,5 %
	3.2 Suosittelemme, että aloite kansanäänestyksen järjestämiseen voi tulla myös kansalaisilta itseltään (esimerkiksi eurooppalaisen kansalaisaloitteen sääntöjen mukaisesti).	77,5 %
	3.3 Suosittelemme, että eurooppalaisen kansanäänestyksen käytännön järjestelyt annetaan puolueettoman elimen vastuulle.	75,0 %
4. Kansanäänestyksen sitova tai ei-sitova luonne on määriteltävä selkeästi.	4.1.1 Suosittelemme, että EU:n laajuisen kansanäänestyksen tuloksen olisi oltava sitova vain, jos tietyt osallistumisastetta koskevat edellytykset täyttyvät.	92,7 %
	4.1.2 Suosittelemme, että kansanäänestyksen tulosten olisi oltava sitovia vain, jos saavutetaan tietty enemmistö (51/49, 70/30). Näistä edellytyksistä olisi päätettävä ennen jokaista kansanäänestystä.	72,5 %
	4.2 Suosittelemme, että eurooppalaisen kansanäänestyksen tuloksen olisi oltava sitova, jos aloite on kansalaisten tekemä (he olisivat onnistuneet keräämään tietyn määrän allekirjoituksia tätä tarkoitusta varten), mutta ei-sitova, jos aloite on poliittisen toimielimen tekemä.	47,5 %
	4.3 Suosittelemme, että eurooppalaisen kansanäänestyksen tuloksen olisi oltava sitova vain tiettyjen kysymysten osalta, mutta ei sellaisten kysymysten osalta, joissa äänestyksen seuraukset voivat olla hyvin vakavat.	40,0 %

5. Yleisöllä on usein hyvin vähän tietoa kansanäänestyksen aiheesta. Samalla on tärkeää valvoa toimitettuja tietoja, jotta vältetään (kotimaiset tai ulkomaiset) kielteiset vaikutukset äänestykseen.	5.1 Suosittelemme, että ennen EU-kansanäänestystä väestölle tiedotetaan selkeästi äänestystuloksen vaikutuksista heidän jokapäiväiseen elämäänsä tietolehtisissä, kuten Sveitsissä tehdään, sekä tiedotustilaisuuksissa.	97,5 %
	5.2 Suosittelemme, että jokaista eurooppalaista kansanäänestystä varten perustetaan tieteellinen komitea, jolla taataan toimitettujen tietojen tasapuolisuus.	87,2 %
6. Vaikka koko väestöä kehoitetaan osallistumaan kansanäänestykseen (toisin kuin kansalaispaneeliin), tietty osa kansalaisista ei koskaan osallistu äänestykseen.	<i>6.1.1 Suosittelemme, että äänestäminen eurooppalaisessa kansanäänestyksessä on pakollista.</i>	43,6 %
	<i>6.1.2 Suosittelemme, että äänestäminen eurooppalaisessa kansanäänestyksessä on vapaaehtoista.</i>	52,5 %
	6.2 Äänestämättä jättävien henkilöiden määrän vähentämiseksi suosittelemme sähköisen äänestyksen sallimista äänestyslippujen lisäksi (tai jopa muiden äänestystapojen, kuten postiäänestyksen, lisäksi). Sähköinen äänestäminen on erityisen kiinnostava vaihtoehto lomaileville, ja se kannustaa myös äänestämisestä vähemmän kiinnostuneita ihmisiä äänestämään, kun äänestyspaikkaan matkustamisesta aiheutuvat rajoitukset poistuvat.	90,0 %
7. Liian usein keskustelevan demokratian aloitteisiin, kuten kansanäänestyksiin, osallistuvat kansalaiset eivät saa palautetta työnsä jatkotoimista lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.	7.1 Suosittelemme, että kansalaisille annetaan palautetta kansalaisten EU-kansanäänestyksessä tekemän päätöksen jatkotoimista (tai niiden puuttumisesta).	92,5 %

5. Olemassa olevat välineet

5.1 Vaalit

Käsiteltävät asiat	Suosituksukset	Kannatus (%)
1. Eri jäsenvaltioiden välillä on erilaisia sääntöjä.	1.1 Ehdotamme, että äänestäminen on pakollista Euroopan parlamentin vaaleissa, mutta kansalaisille annetaan riittävästi tietoa äänestyspakon perusteluista.	50,0 %
	1.2 Suosituksemme on tehdä Euroopan parlamentin vaaleja koskevista säännöistä mahdollisimman yhdenmukaisia kaikissa maissa, myös alaikärajan osalta.	87,2 %
2. Parlamentin jäsenet eivät edusta riittävästi monimuotoisuutta iän, alkuperän ja sukupuolen kaltaisten kriteerien osalta.	2.1.1 Ehdotamme, että Euroopan parlamentin jäsenten olisi oltava kaikenikäisiä ja -taustaisia.	82,1 %
	2.1.2 Ehdotamme, että Euroopan parlamentin jäsenet valitsevat tietoisesti eurooppalaisen uran eivätkä pelkästään siksi, että he ovat uransa loppupuolella.	82,5 %
	2.1.3 Ehdotamme tasapainoiseen sukupuolijakaumaan pyrkimistä esimerkiksi sukupuolten vuorottelulla ehdokaslistoilla. EU:n on vahvistettava nämä kriteerit ja noudatettava niitä kiintiön mukaisessa kokoonpanossa. Jos ehdokas kieltäytyy toimeksiannosta, paremmuusjärjestyksessä seuraava samaa sukupuolta oleva ehdokas ottaa tehtävän hoitaakseen.	82,5 %
	2.1.4 Suosittelemme, että EU:n ehdokaslistalla olevat ehdokkaat hoitavat tehtävänsä, jos he tulevat valituiksi.	89,2 %

3. Äänestämme edustajat Euroopan parlamenttiin, mutta meillä ei ole sananvaltaa komission kokoonpanoon.	3.1 Ehdotamme perussopimuksen muuttamista siten, että Euroopan parlamentin suurin puolueryhmä voi nimittää Euroopan komission puheenjohtajan.	48,6 %
	3.2 Suosittelemme, että Euroopan komission kokoonpanosta tehdään avoimempi tiettyjen perussääntöjen mukaisesti, jotta kokoonpano heijastaisi kansalaisten ääntä ja he tietäisivät, miten valinta tehtiin.	88,9 %
4. EU-vaalien ehdokkaista, heidän ohjelmastaan tai heidän Euroopan parlamentin poliittisesta ryhmästään ei ole riittävästi tietoa.	4.1 Ehdotamme, että EU-vaalien ehdokkaat esittelisivät itsensä, tavoitteensa ja ohjelmansa konkreettisemmin paikallisesti ja eri viestintäkanavien kautta.	84,2 %

5.2 Euroopan oikeusasiamies

Käsiteltävät asiat	Suosituksukset	Kannatus (%)
1. Muun kuin englanninkielisen sivuston kahdella ensimmäisellä sivulla on tietoa vain englannin kielellä. Tämä muodostaa esteen kansalaisille, jotka eivät osaa englantia.	1.1 Ehdotamme, että kotisivulle laitetaan tietoa kaikilla EU:n kielillä ja jos käännöstä ei ole saatavilla, uutinen julkaistaan englanniksi muualla sivustolla.	89,2 %
2. Oikeusasiamies ei ole osallisena kantelijalle määrättävissä seuraamuksissa ja mahdollisissa vahingonkorvauksissa.	2.1 Ehdotamme, että oikeusasiamiehen olisi oltava mukana ratkaisun, seuraamuksen tai korvauksen löytämisessä ja täytäntöönpanossa ja että hänen olisi saatava äänensä kuuluviin prosessissa.	71,1 %
3. Verkkosivuston tilauksen validoinnin viivästys voi olla hyvin suuri. Se voi kestää jopa 24 tuntia. Sillä aikaa kansalaisen mielenkiinto saattaa lopahtaa.	3.1 Ehdotamme, että otetaan käyttöön järjestelmä, jossa validointi tapahtuu välittömästi.	47,4 %
4. Valitusta tehdessä kysytään, onko kaikki mahdolliset menettelyt pantu vireille. Kansalainen ei tiedä niitä kaikkia eikä voi vastata kysymykseen.	4.1 Ehdotamme, että lisätään linkki muiden menettelyjen pelkistettyyn esittelyyn tai selitykseen.	89,5 %
5. Oikeusasiamiehen verkkosivusto on hyvin laadittu, mutta sillä ei ole asianmukaista "EU-imagoa", mikä herättää kansalaisissa kysymyksiä (olenko oikealla sivustolla, onko sivusto uskottava?).	5.1 Ehdotamme, että verkkosivuston graafista rakennetta yhdenmukaistetaan EU:n sivustojen kanssa. Ensimmäinen vinkki olisi EU:n lipun nostaminen sivun yläosaan. Ensimmäisestä klikkauksesta lähtien on oltava selvää, että kansalainen on oikeusasiamiehen verkkosivustolla.	78,4 %

5.3 Julkinen kuuleminen

Käsiteltävät asiat	Suosituksukset	Kannatus (%)
1. Kuulemisen verkkosivusto on muuttunut, ja kansalainen joutuu ensin vanhentuneelle sivustolle. On tehtävä verkkohaku, jotta uuden sivuston URL-osoite löytyy.	1.1 Ehdotamme vanhan verkkosivuston poistamista ja uuteen verkkosivustoon viittaamista.	81,6 %
2. Kuulemisen etenemissuunnitelmaa (englanti) ja neuvoja (kansalaistoimittajan kieli) ei käännetä kansalaisten kielille.	2.1 Suosittelemme painokkaasti, että etenemissuunnitelma käännetään kansalaisten kielille. Jos etenemissuunnitelma on saatavilla vain englanniksi, englantia taitamattomat kansalaiset eivät voi osallistua siihen.	81,6 %
	2.2 Ehdotamme, että jokaiseen yksittäiseen ehdotukseen liitetään painike tai kuvake "Automaattinen käänös", joka yhdistyisi avoimen lähdekoodin käännohjelmiaan, kuten Google Translateen tai DeepL-kääntäjään.	65,8 %
3. Saadaksesi tietoa prosessin jatkotoimista, sinun on tilattava seuranta.	3.1 Ehdotamme, että prosessin seuranta lähetetään automaattisesti jokaiselle vastanneelle henkilölle, joka voi halutessaan perua tilauksen.	89,5 %
4. Emme tiedä, vaikuttavatko useat samansuuntaiset lausunnot komissioon vai pidetäänkö niitä yhtenä näkökantana (painotettuna tai ei). Jos samansuuntaisia lausuntoja kootaan yhteen, olemme huolestuneita lobbaajien/aktivistien/suurten yritysten painoarvosta kuulemisissa verrattuna kansalaisten/kansalaisjärjestöjen ääneen ja tämän vaikutuksista EU:n toimiin.	4.1 Suosittelemme, että aiheesta annetaan selkeää tietoa verkkosivustolla.	81,6 %
	4.2 Jos samansuuntaisten lausuntojen määrällä on vaikutusta, suosittelemme, että otetaan käyttöön järjestelmä lobbaajien, aktivistien tai suurten yritysten suodattamiseksi, jotta niille ei anneta kohtuutonta painoarvoa.	60,5 %

	4.3 Suosittelemme sellaisten tekoälyohjelmistojen luomista, jotka luokittelevat erilaiset mielipiteet ja laskevat niitä koskevat kielteiset ja myönteiset mielipiteet.	47,4 %
	4.4 Ehdotamme tapaamisten järjestämistä kansalaisten ja (aktivistien) järjestöjen välillä: nämä olisivat "Eurooppa-taloja", joissa kansalaiset voivat ilmaista mielipiteensä ja jotka voivat auttaa levittämään kansalaisten näkemyksiä Euroopan tasolla. Niitä olisi oltava eri paikoissa ja paikallisella tasolla.	62,2 %
5. Lausuntolomake on epäselvä: siinä on sekä avoimia kysymyksiä että kyselylomake. Mikä on kunkin asiakirjan tehtävä ja mitkä osat ovat täytettäviä?	5.1. Näitä tietoja olisi täsmennettävä verkkosivustolla.	81,6 %
6. Välineisiin liittyvä toimivalta on liian monitasoinen.	6.1 Ehdotamme, että perustetaan lähetyskeskus, joka ohjaa pyynnöt asianmukaiselle viranomaiselle.	78,9 %

5.4 Eurooppalainen kansalaisaloite

Käsiteltävät asiat	Suositukset	Kannatus (%)
1. Kansalaisia, joilla ei ole internetiä, on vaikeampi tavoittaa.	1.1 Ehdotamme, että paikallisviranomaiset tai hallituksesta riippumattomat kirjastot voisivat osallistua aloitteiden levittämiseen ja allekirjoitusten keräämiseen sekä sähköisesti että paperiversioihin. EU:n olisi laadittava maakohtainen luettelo tästä verkostosta ja asetettava se kansalaisaloitteita käynnistävien kansalaisten saataville.	71,1 %
2. Osallistuvien maiden määrä on liian pieni riittävän tuen saamiseksi.	2.1 Ehdotamme, että allekirjoituksia keräävien maiden määrä nostetaan 13:een, jotta ehdotukselle saadaan enemmän tukea. Allekirjoitusten lukumäärä olisi suhteutettava asukasmäärään.	64,9 %
3. Allekirjoitusten keräämiseen liittyvät kustannukset ja ponnistelut ovat korkeita.	3.1 Ehdotamme, että aloitteille olisi myönnettävä EU:n rahoitusta.	71,1 %
	3.2 Ehdotamme, että perustetaan elin helpottamaan maiden välistä koordinaointia.	75,7 %
4. Menettely on kansalaisille monimutkainen.	4.1 Ehdotamme neuvontapalvelun perustamista avustamaan kansalaisia menettelyjen toteuttamisessa.	83,8 %
5. Kansalaisaloitteen tulos on epäselvä.	5.1 Ehdotamme, että Euroopan komissio veloitettaisiin keskustelemaan ehdotuksen jatkotoimista eikä pelkästään vastaamaan ilmoittamalla ehdotuksen vastaanottamisesta. Jos komissio päättää olla ryhtymättä toimiin ehdotuksen mukaisesti, sen on perusteltava päätöksensä.	100,0 %
	5.2 Ehdotamme kansalaiskuulemisen järjestämistä, kun eurooppalainen kansalaisaloite on vastaanotettu, ja lausunnon pyytämistä kansalaisilta ennen komission jatkotoimia. Näin välttyttäisiin vain äärimmäisiltä mielipiteiltä tai äänestyksiltä, ja siihen sisältyisi sellaisten henkilöiden mielipide, jotka eivät allekirjoittaneet kansalaisaloitetta. Lisäksi jos kaikki kansalaiset ilmaisevat mielipiteensä, ehdotuksella on enemmän painoarvoa EU:n tasolla ja EU:n jatkotoimissa.	55,3 %

5.5 Oikeus esittää vetoamus

Käsiteltävät asiat	Suosituksat	Kannatus (%)
1. Euroopan komissio tekee lopullisen päätöksen, ei varmuutta lopputuloksesta.	1.1 Ehdotamme, että komissio noudattaa Euroopan parlamentin suositusta.	81,1 %
2. Menettelyn ja päätöksen perustelujen läpinäkyvyys on puutteellista.	2.1 Ehdotamme, että vetoamuksen jättävälle henkilölle tiedotetaan edistymisestä ja päätöksistä säännöllisin väliajoin. Lopulliset päätökset on myös perusteltava.	94,4 %
3. Kansalaisten on vaikea vastata uuden lainsäädännön tarpeeseen.	3.1 Suosittelemme, että vetoamusta olisi käytettävä myös välineenä, jolla osoitetaan uuden lainsäädännön tarve.	78,4 %